

4 SIVISTYSOSASTO

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2026

Toimialue sisältää seuraavat vastuualueet: sivistysosaston hallinnon, perusopetuksen (Vaalan yhtenäiskoulu), lukion, aikuisopetuksen (Oulujärven kansalaisopisto) sekä varhaiskasvatuksen. Musiikinopetusta tarjotaan kansalaisopistossa taiteen perusopetuksena ja Kainuun musiikkiopistossa.

Päätehtävä on kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen tarjoamalla laadukkaat varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelut. Toiminta järjestetään nykyaikaisissa, monikäyttöisissä ja terveellisissä tiloissa, joissa tilojen käyttöaste on mahdollisimman korkea. Sivistyspalvelut lisää osaltaan kunnan elinvoimaisuutta yhteistyössä ns. kolmannen sektorin, kuten mm. paikallisten yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Lukiokoulutuksen säilyminen paikkakunnalla on elinvoimaisuuden kannalta äärimmäisen tärkeää ja opiskelijoiden rekrytointiin panostetaan. Kansalaisopiston palvelut näkyvät arjessa keskeisenä hyvinvointia lisäävänä palveluna kuntalaisille.

Keskeisiä muutoksia vuodelle 2026:

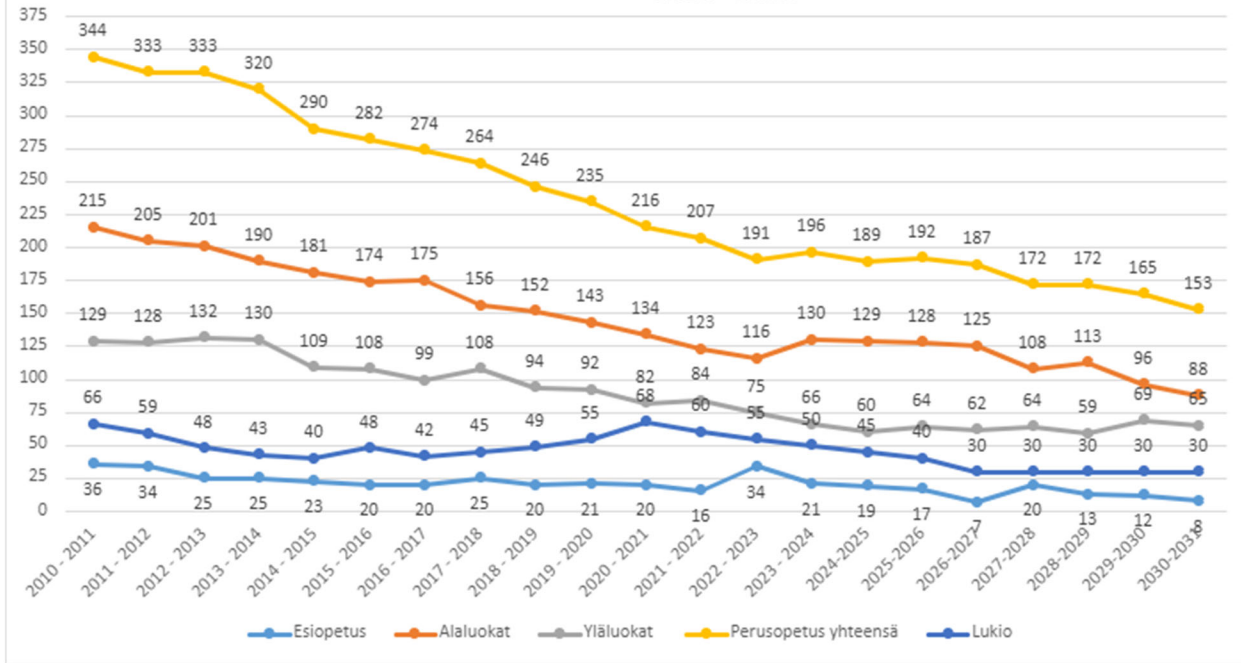
Varhaiskasvatus toimii päiväkodin tiloissa, lisäksi on yksi perhepäivähoitaja työssä omassa kodissaan. Henkilöstön riittävydestä huolehditaan ja varallaolojärjestelmää edelleen kehitetään. Varhaiskasvatus on maksutonta.

Perusopetuksessa jatketaan hyvin resursoidun yhtenäiskoulun toimintaa ilman suuria muutoksia. Virkajärjestelyjä on tehty runsaasti jo kuluvan lukuvuoden alussa ja tuntikertymät on selvitetty tulevaisuuden tarpeisiin.

Lukion markkinointia jatketaan edelleen tehokkaasti ja se onkin tuottanut hyvin tulosta. Merkittävänä asiana opiskelijahankinnassa on Finest Future lukio-ohjelman toimenpiteissä onnistuminen. Lukio on strategisesti linjattu säilytettäväksi osana laadukasta ja yksilöllistä kasvupolkua. Kansainvälisyystoimintaa jatketaan.

Kansalaisopisto jatkaa itsenäisenä toimijana tarjoamalla eri ikäryhmille laajasti ja monipuolisesti kursseja kattavasti koko kunnan alueella. Uusia kursseja otetaan tarvittaessa ohjelmaan saadun palautteen ja toiveiden perusteella.

Vaalan koulujen oppilasmäärän muutos lukuvuodesta 2010-2011 lukuvuoteen 2030-2031

TOIMENPIDE 2026: HENKILÖSTÖN REKRYTOINNIN ONNISTUMINEN, KOULUTUKSEN MAHDOLLISTAMINEN JA AMMATTITAITOISEN HENKILÖKUNNAN VARMISTAMINEN.

Valtuustokauden kärkihanke: Positiivisen ja valmentavan johtamisen opeilla johdettu Vaala on tunnettu hyvänä, luotettavana ja houkuttelevana työnantajana.

Arviointimittarit	Vastuutaho
Koulutusten määrä Henkilöstön pätevyys	Päiväkodin johtaja

Ei arviota

TOIMENPIDE 2026: KANSALAI SOPISTO TARJOAA MONIPUOLISESTI LIIKUNTA- JA KULTTUURIHARRASTUKSIA VAKITUISILLE JA VAPAA-AJAN ASUKKAILLE.

Valtuustokauden kärkihanke: Panostamme vahvasti asukkaidemme ja vierailijoidemme liikunta- ja kulttuuriharrastusten ja -elämysten edistämiseen sekä omaleimaisiin tapahtumiin.

Arviointimittarit	Vastuutaho
Kurssien määrä Kurssilaisten määrä Kurssilaisten palaute	Sivistysjohtaja

Ei arviota

TOIMENPIDE 2026: KOULUN KERHOTOIMINTA ON MONIPUOLISTA JA ERITYISESTI LIIKUNTA HUOMIOIVA.

Valtuustokauden kärkihanke: Panostamme vahvasti asukkaidemme ja vierailijoidemme liikunta- ja kulttuuriharrastusten ja -elämysten edistämiseen sekä omaleimaisiin tapahtumiin.

Arviointimittarit	Vastuutaho
Kerhojen määrä Kerhojen monipuolisuus	Sivistysjohtaja

Ei arviota

TOIMENPIDE 2026: LASTEN JA NUORTEN ÄÄNI KUULUU PÄÄTÖKSENTEOSSA, OPPILAS- JA OPISKELIJAKUNTATOIMINTA ON VIREÄÄ.

Valtuustokauden kärkihanke: Olemme helposti lähestyttäviä ja edistämme erilaisia lähidemokratian ja osallisuuden muotoja.

Arviointimittarit	Vastuutaho
Oppilas- ja opiskelijakunnan kokoontumisten määrä Osallistujien aktiivisuus	Sivistysjohtaja

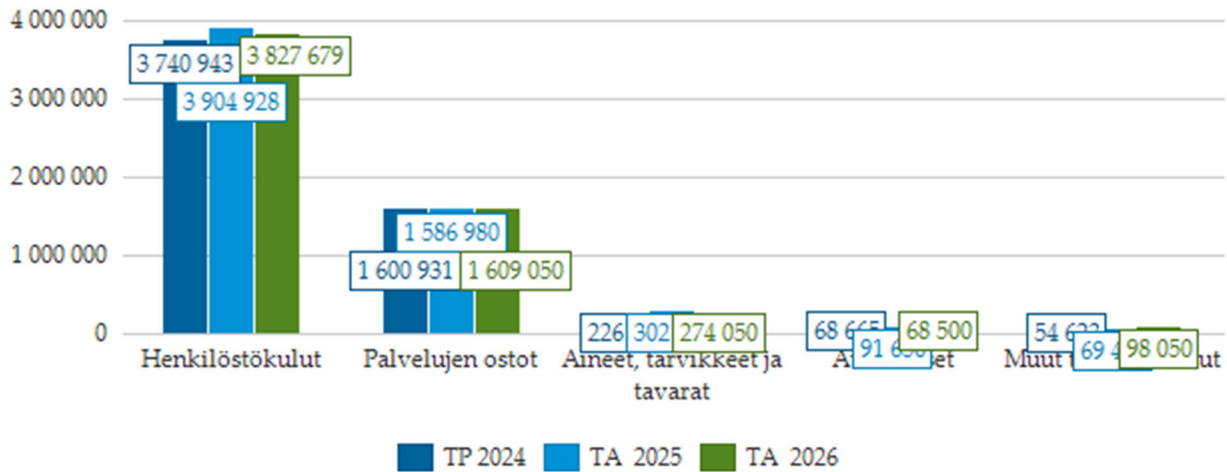
Ei arviota

TOIMENPIDE 2026: LUKION OPISKELIJOIDEN KURSSEIHIN SISÄLLYTETÄÄN PAIKALLISTUNTEMUSTA JA TUTUSTUMIS- JA OPINTOMATKOJA JÄRJESTETÄÄN ROKUA GEOPARK ALUEELLE SEKÄ MUIHIN OMAN KUNNAN KOHTEISIIN.	
Valtuustokauden kärkihanke: Ainutlaatuinen Rokua Geoparkimme vetää puoleensa yhä enemmän niin kotimaisia kuin ulkomaisiakin matkailijoita ympäri vuoden.	
Arviointimittarit	Vastuutaho
Järjetettyjen matkojen määrä	Sivistysjohtaja
Ei arviota	

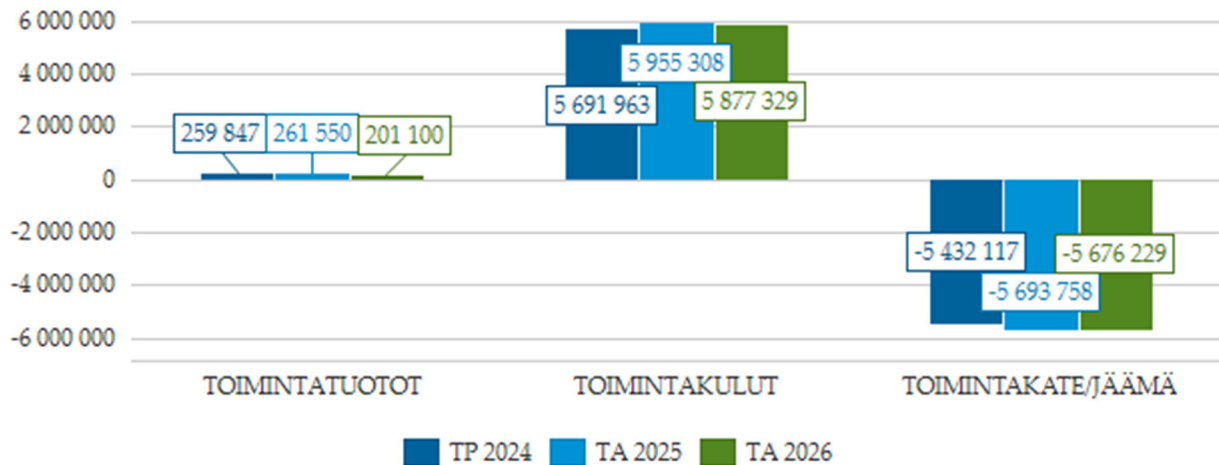
TOIMENPIDE 2026: MONIPUOLINEN JA PEDAGOGISESTI PERUSTELTU VERKKOJEN JA LAITTEIDEN HYÖDYNTÄMINEN KANSAINVÄLITYYSTOIMINNASSA.	
Valtuustokauden kärkihanke: Nopeat ja kattavat liikenne- ja tietoliikenneyhteydet mahdollistavat yhteyden koko maailmaan, eikä elämä Vaalassa vaadi kompromisseja tai sisällä muttia.	
Arviointimittarit	Vastuutaho
Laitteiden määrä Yhteyksien toimivuus	Sivistysjohtaja
Ei arviota	

TOIMENPIDE 2026: VARHAISKASVATUS ON MAKSUTONTA, RYHMÄT TOIMIVAT AMMATTITAITOISEN HENKILÖSTÖN VETÄMINÄ, HENKILÖSTÖÄ ON RIITTÄVÄSTI.	
Valtuustokauden kärkihanke: Vaalassa on maksuton, laadukas ja yksilöllinen kasvupolku varhaiskasvatuksesta lukioon.	
Arviointimittarit	Vastuutaho
Henkilöstön määrä Henkilöstön pätevyys	Päiväkodin johtaja
Ei arviota	

Toimintakulut

Kulut ja tuotot

VAALAN KUNTA	TP2024	TA2025	TA2026
TOIMINTATUOTOT	259 847	261 550	201 100
TOIMINTAKULUT	-5 691 963	-5 955 308	-5 877 329
Henkilöstökulut	-3 740 943	-3 904 928	-3 827 679
Palvelujen ostot	-1 600 931	-1 586 980	-1 609 050
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-226 802	-302 350	-274 050
Avustukset	-68 665	-91 650	-68 500
Muut toimintakulut	-54 623	-69 400	-98 050
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-5 432 117	-5 693 758	-5 676 229
VUOSIKATE	-5 432 117	-5 693 858	-5 676 229
TILIKAUDEN TULOS	-5 674 006	-5 945 728	-5 904 769
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-5 674 006	-5 945 728	-5 904 769

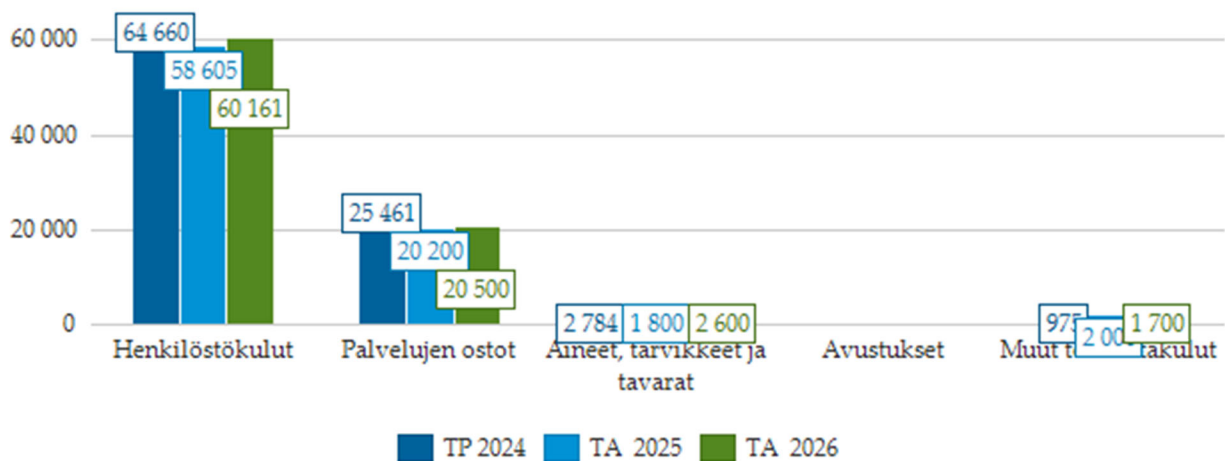
4.1 Sivistystoimen hallinto

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2026

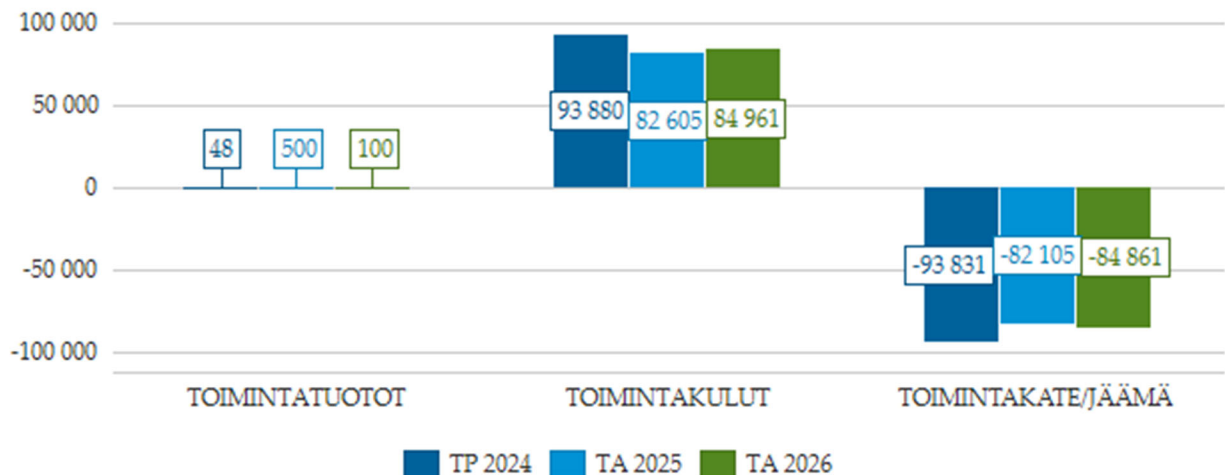
Sivistystoimen hallinto vastaa sivistysosaston johtamisesta ja talousarvion toteutumisesta. Keskeisenä tehtävänä on varmistaa osaavan ja pätevän henkilöstön rekrytointi sivistystoimen eri vastuualueille ja taata laadukkaat hallinnolliset palvelut.

Positiivisen ja valmentavan johtamisen opeilla johdettu Vaala on tunnettu hyvänä, luotettavana ja houkuttelevana työnantajana.

Toimintakulut

Kulut ja tuotot

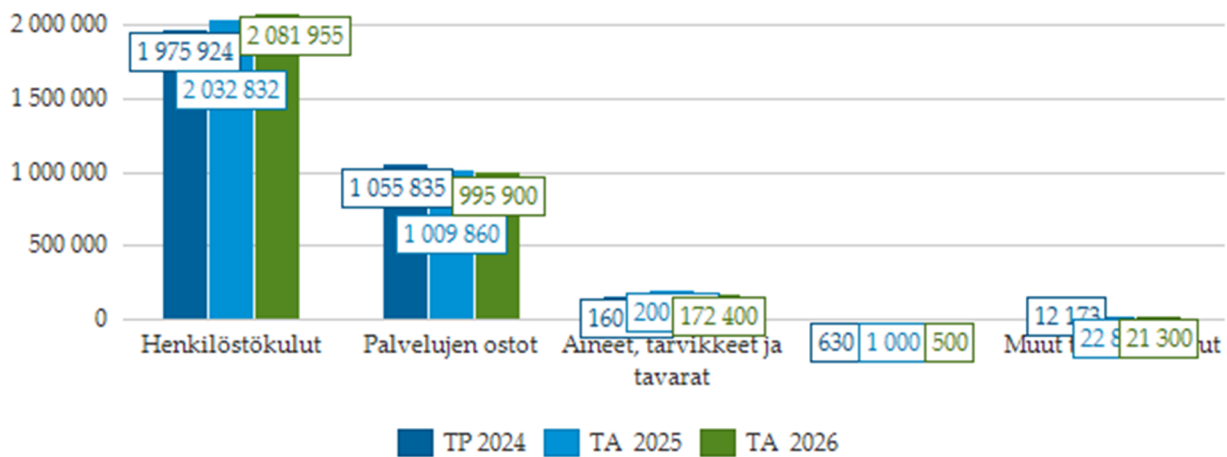
	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos% TP2024-TA2025	Muutos% TA2025-TA2026
TOIMINTATUOTOT	48	500	100	931,35 %	-80,00 %
TOIMINTAKULUT	-93 880	-82 605	-84 961	-12,01 %	2,85 %
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-93 831	-82 105	-84 861	-12,50 %	3,36 %

4.2 Perusopetus

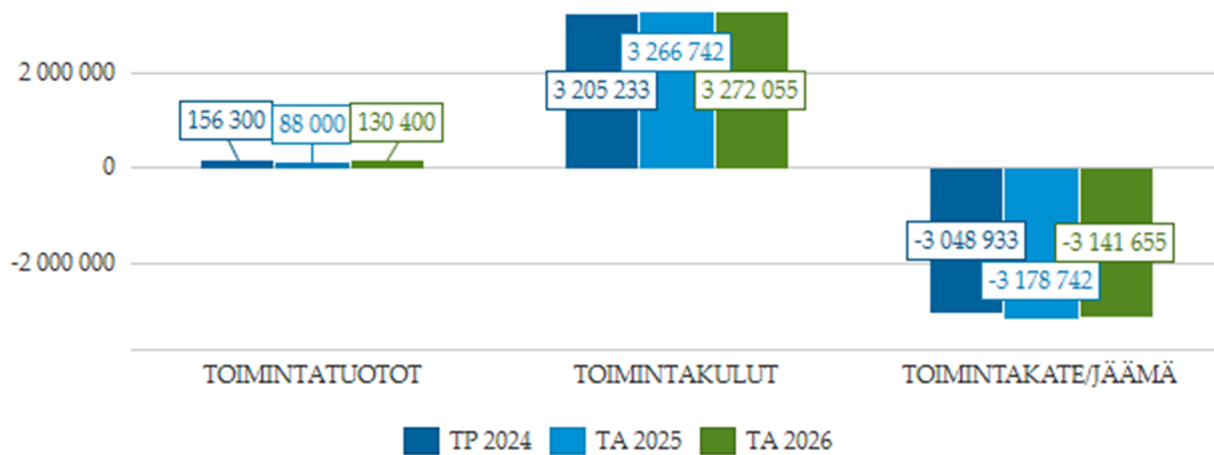
Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2026 Vaalan yhtenäiskoulu

Perusopetus tarjoaa oppilaille tasa-arvoiset mahdollisuudet laajaan yleissivistykselliseen perustaan ja antaa valmiudet sekä kelpoisuuden toisen asteen opintoihin. Se ohjaa oppilaita löytämään omat vahvuutensa ja rakentamaan tulevaisuutta oppimisen keinoin. Kasvatustehtävässämme tuemme oppilaiden yksilöllistä oppimista, kehitystä ja kokonaisvaltaista hyvinvointia yhteistyössä kotien kanssa. Toimintaa ohjaavat opetussuunnitelma ja lukuvuosisuunnitelma.

Toimintakulut

Kulut ja tuotot

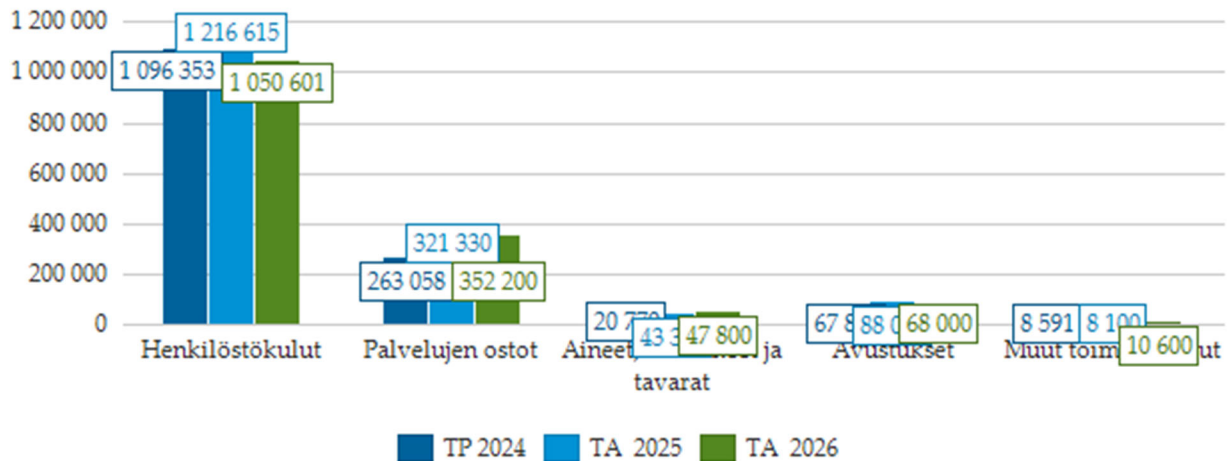
	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos% TP2024-TA2025	Muutos% TA2025-TA2026
TOIMINTATUOTOT	156 300	88 000	130 400	-43,70 %	48,18 %
TOIMINTAKULUT	-3 205 233	-3 266 742	-3 272 055	1,92 %	0,16 %
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 048 933	-3 178 742	-3 141 655	4,26 %	-1,17 %

4.3 Varhaiskasvatus

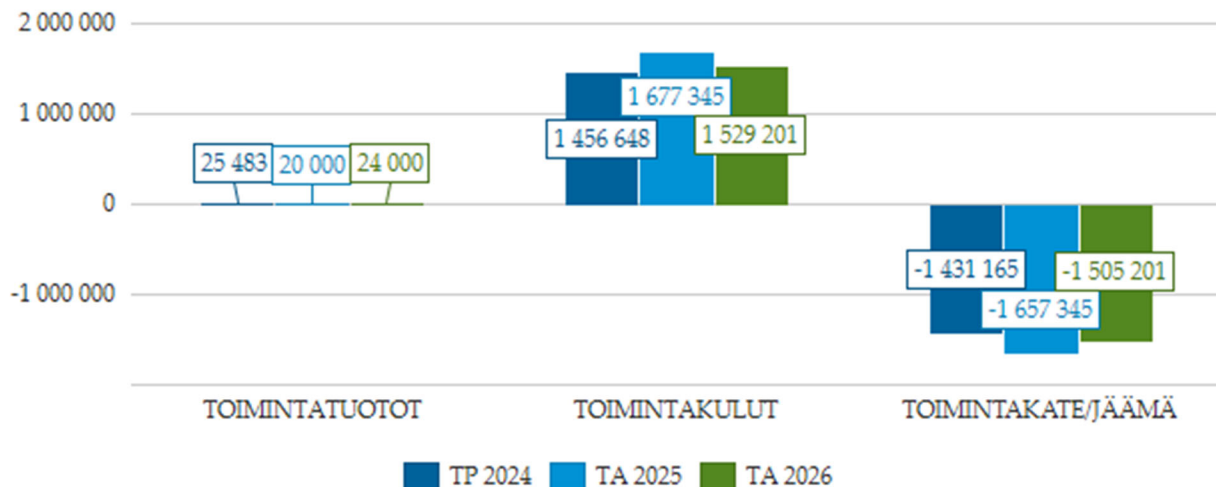
Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2026

Varhaiskasvatuksen vastuualueelle kuuluvat lainsäädännön edellyttämät päivähoidon palvelut, lasten kotihoidontuki ja esiopetus. Varhaiskasvatuksen tehtävänä on tukea lapsen kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia yhteistyössä huoltajien ja muiden toimijoiden kanssa. Lisäksi varhaiskasvatus mahdollistaa huoltajien osallistumisen työelämään ja opiskeluun. Toimintaa ohjaavat paikalliset varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmat. Päivähoitoa järjestetään päiväkodissa ja perhepäivähoitona hoitajan kotona. Esiopetus järjestetään päiväkodissa. Tulevan vuoden aikana esiopetuksessa olevien lasten määrä laskee hetkellisesti, joka voi mahdollistaa viisivuotiaiden ryhmän yhdistämistä esiopetuksen kanssa.

Toimintakulut

Kulut ja tuotot

	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos% TP2024-TA2025	Muutos% TA2025-TA2026
TOIMINTATUOTOT	25 483	20 000	24 000	-21,52 %	20,00 %
TOIMINTAKULUT	-1 456 648	-1 677 345	-1 529 201	15,15 %	-8,83 %
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 431 165	-1 657 345	-1 505 201	15,80 %	-9,18 %

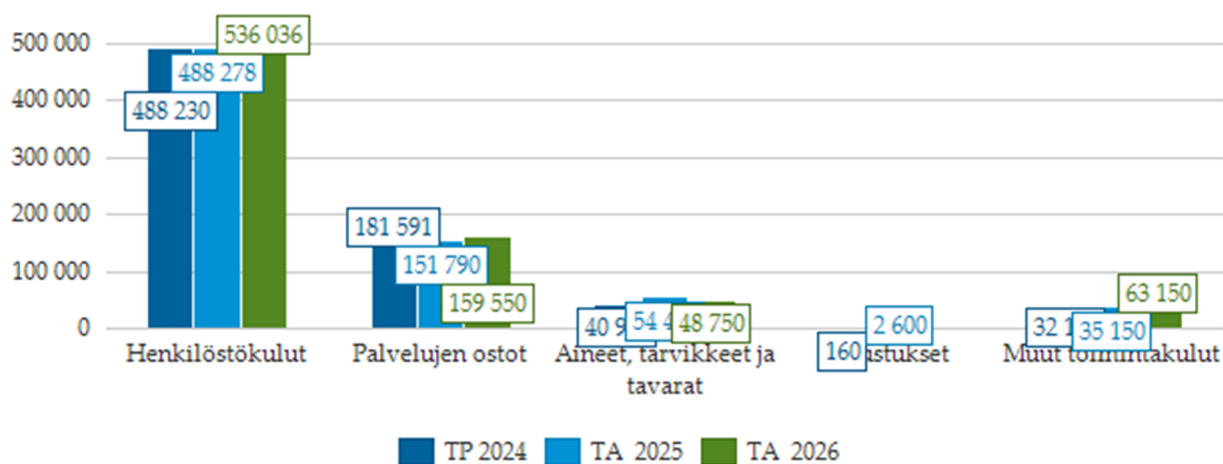
4.5 Lukio

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2026

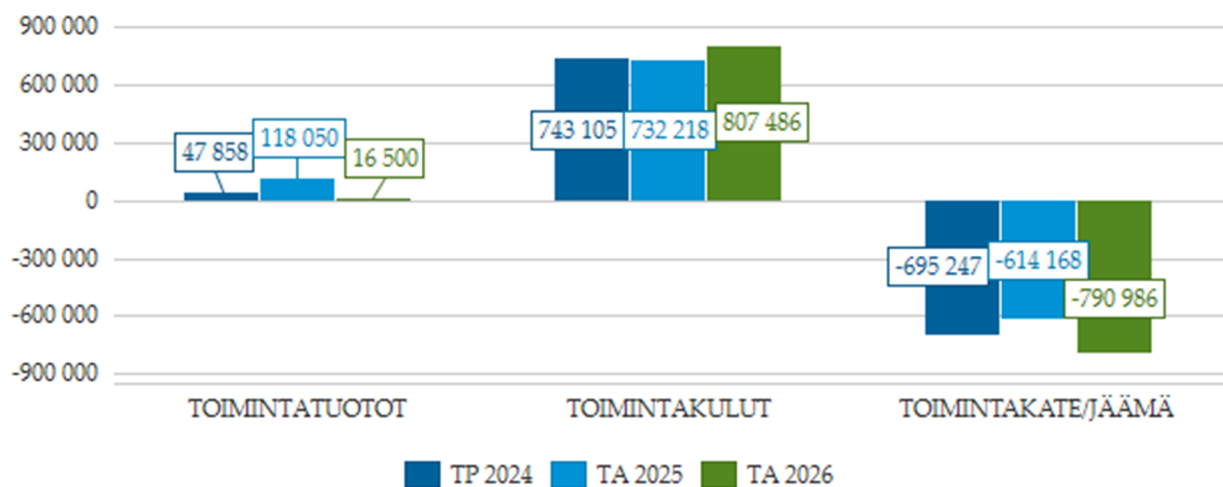
Lukio jatkaa perusopetuksen opetus- ja kasvatustehtävää. Lukiokoulutus tarjoaa laaja-alaisen yleisivistyksen sekä valmiuden ylioppilastutkintoon perustuviin jatko-opintoihin. Lukiokoulutus tukee hyvän itsetunnon kehitystä, arvostaa työntekoa ja tavoitteellista oppimista turvallisessa oppimisympäristössä panostaen opetuksen laatuun.

Viihtyisä, ihmisläheinen Vaalan lukio tarjoaa ammattitaitoista ja ajanmukaista opetusta. Toimintaa ohjaavat opetussuunnitelma ja lukuvuosisuunnitelma.

Toimintakulut

Kulut ja tuotot

	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos% TP2024-TA2025	Muutos% TA2025-TA2026
TOIMINTATUOTOT	47 858	118 050	16 500	146,66 %	-86,02 %
TOIMINTAKULUT	-743 105	-732 218	-807 486	-1,47 %	10,28 %
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-695 247	-614 168	-790 986	-11,66 %	28,79 %

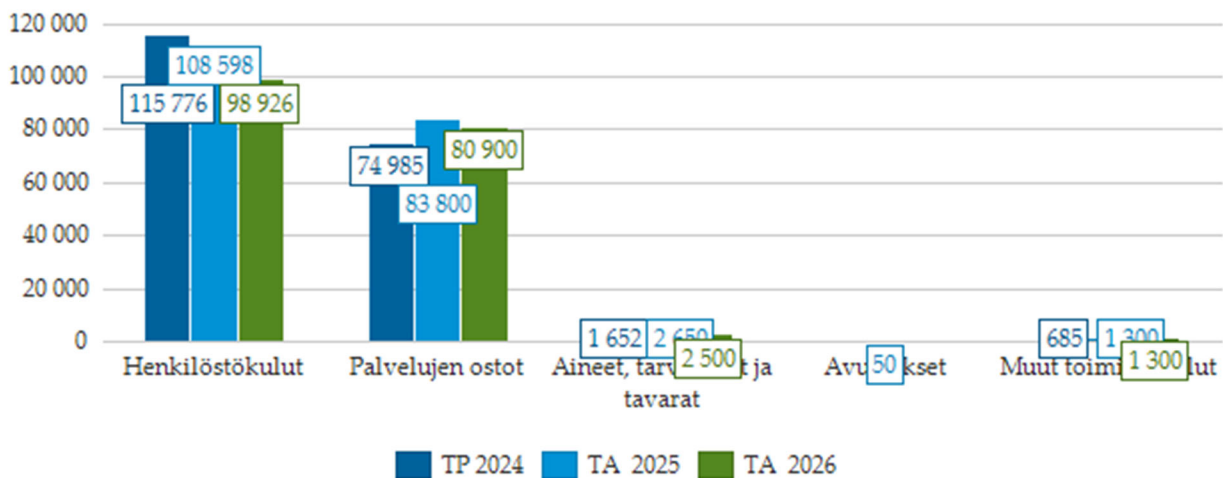
4.6 Kansalaisopisto

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2026

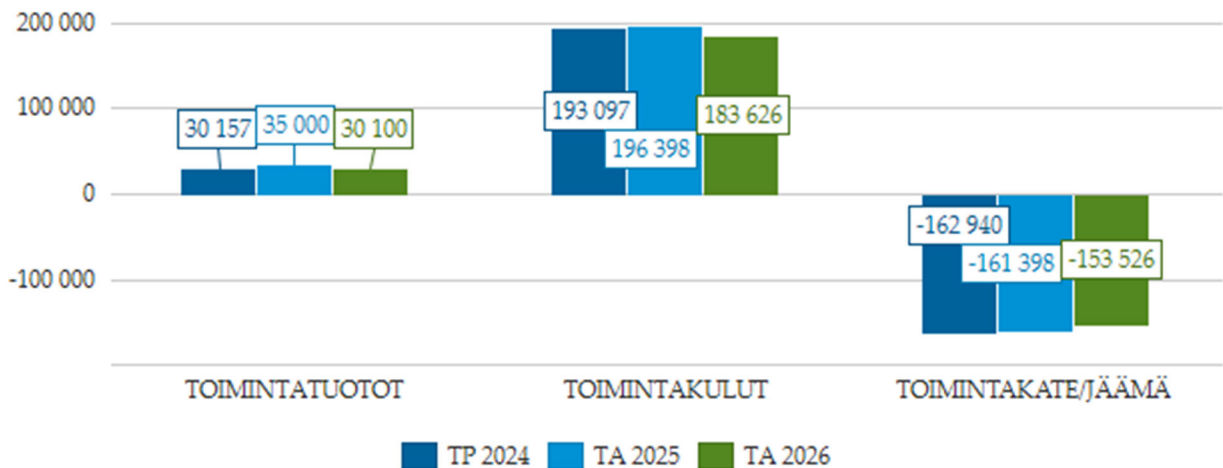
Kunnassa toimii kansalaisopisto, joka on paikallisiin ja alueellisiin sivistystarpeisiin pohjautuva oppilaitos ja joka tarjoaa mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi. Koulutustehtävä: Oulujärven kansalaisopisto järjestää koulutusta, joka painottuu musiikkiin,

kuvataiteisiin ja muotoiluun sekä kädentaitoihin. Kansalaisopistotoiminta tukee elinikäistä oppimista ja tarjoaa monipuolista harrastustoimintaa ja koulutusta omassa kunnassa. Toimintaa ohjaa kansalaisopiston toimintasuunnitelma.

Toimintakulut

Kulut ja tuotot

	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos% TP2024-TA2025	Muutos% TA2025-TA2026
TOIMINTATUOTOT	30 157	35 000	30 100	16,06 %	-14,00 %
TOIMINTAKULUT	-193 097	-196 398	-183 626	1,71 %	-6,50 %
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-162 940	-161 398	-153 526	-0,95 %	-4,88 %